

BUTLLETÍ INFORMATIU

Edició 1 - desembre 2024

ELS SISTEMES HIDRAULICS TRADICIONALS DE LA VALL D'ÀGER

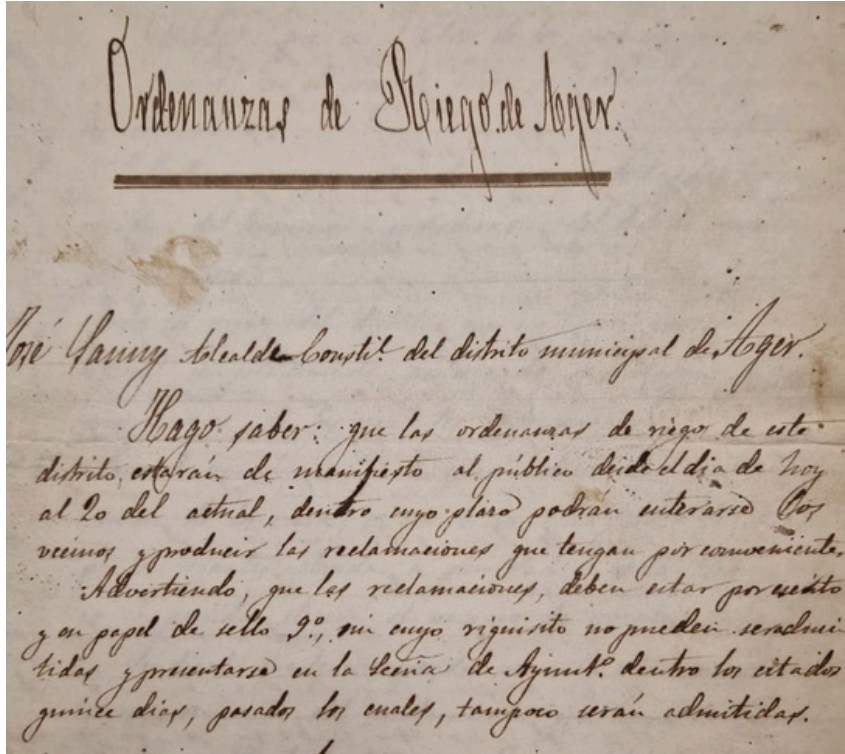
Durant aquest any s'ha realitzat aquest projecte amb la UAB, i el suport de l'ajuntament d'Àger.

El projecte recull tota la informació referent a un tram de l'horta d'Àger, des de l'inici del riu Fred fins al Molí de Serrano: memòria oral mitjançant la realització de 12 entrevistes a persones d'Àger i la seva transcripció; s'ha revisat tota la documentació del segle XIX i XX de l'arxiu històric municipal relativa als regs del Corp i la Pena, i s'ha transcrit per facilitar-ne la lectura als regants.

També s'ha realitzat un petit estudi toponímic de la zona.

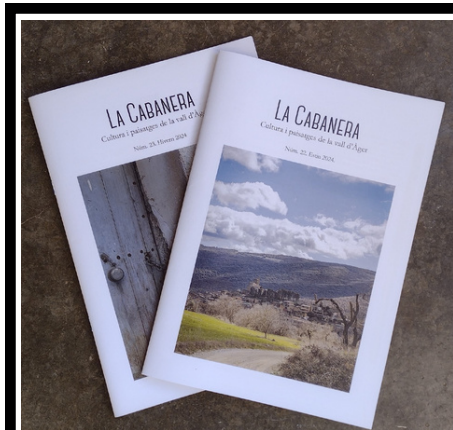
I s'ha realitzat un estudi arqueològic de totes les estructures vinculades al reg en aquest tram, així com estudis de micromorfologia en els horts. L'objectiu últim del projecte era ser d'utilitat a la comunitat agerenga, davant els conflictes que es generen en l'ús de l'aigua en els regs.

El projecte ha comptat amb el suport econòmic de l'Institut Ramon Muntaner, el Consell Comarcal de la Noguera i l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

El mes d'octubre de 2024 se'n va fer ressó *La Mañana* i *Balaguer TV* grava un reportatge a Àger sobre el projecte. El podeu veure aquí: <https://tuit.cat/9Yvku>

La intenció és continuar durant el 2025 amb la resta de l'horta d'Àger i la Règola.

La Fundació un cop més ha donat cobertura i ha col·laborat activament en la publicació de la *Cabanera*, revista local, números 22 (estiu), amb una subvenció de l'Institut Ramon Muntaner, i 23 (hivern), amb una subvenció de l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

ENCESA 2024

El 13 de gener de 2024 vam participar amb la iniciativa coordinada per l'Institut Ramon Muntaner, amb l'encesa de la torre del campanar de Sant Pere i la torre de Fontdepu. És un acte solidari en reivindicació dels drets humans i per posar en valor el patrimoni històric que representen les torres.

JORNADA AMB ULLS DE DONA

El 4 de juliol, es va dur a terme la **XIa Jornada d'Estudis Històrics i Patrimonials de la Vall d'Àger i l'Alta Noguera**: la història amb ulls de dona, un esdeveniment que va reunir investigadores, docents i historiadores en la sala d'actes de l'Ajuntament. Organitzat per la Fundació amb el suport econòmic de l'IRMU i FGC, la Jornada va destacar per la qualitat de les ponències i la profunda anàlisi que es va realitzar sobre les diferents etapes de la història vistes amb perspectiva de gènere. La Jornada es va compondre de cinc conferències que des de diferents temàtiques van abordar quin ha estat el paper de la dona durant la història i com s'ha transmès aquest. Dones a la prehistòria de la Noguera: una visió des del projecte **PastWomen**, la conferència inaugural a càrrec de la Dra. Paloma González Marcen.

Joc de Dames o com incloure la dona en el relat medieval, fou la segona ponència presentada per Noemí Nus. Dones acusades de **bruixeria** a la Noguera i les terres de Lleida, la tercera ponència a càrrec de Nuria Morelló (a la foto). Primeres **dones universitàries** a Lleida, per Quintí Casals, i tancant el cicle de conferències, Antonieta Jarne va abordar el tema de distintes ponentines que van ser **pioneres** en les seves àrees i com aquestes pel fet de ser dones o pel fet que eren dones de Ponent no van arribar a tenir el reconeixement merescut.

Trobareu més informació a:

www.fundacioarnaumirtost.cat

PRESENTACIONS

Arnau Mir de Tost, qui ets?

El 3 d'agost vam presentar el llibre per al jovent *Arnau Mir de Tost qui ets?* de Toni Sender, amb qui la Fundació ha col.laborat en la seva edició.

Els escacs d'Arnau Mir de Tost

El mateix dia es presentà el còmic produït per Educachess, i Jordi Prió *Arnau Mir de Tost, Els escacs islàmics d'Àger*.

Pobles abandonats

La Casa del Montsec va ser l'escenari que acollí al mes de maig la presentació del desplegable núm **5** de la col.lecció **Sota el Cel del Montsec**, dedicat als pobles abandonats. I el 30 de novembre la Jornada **Recursos Naturals, Espais Abandonats i Desenvolupament Local a la Casa del Montsec**, amb l'Institut Ramon Muntaner.

JORNADA I EXPOSICIÓ FERRO: FARGUES, FERRERS I FERRERIES

El 2 de novembre s'ha celebrat a Àger la tercera jornada de tardor dedicada a la conservació i preservació del patrimoni de ferro, coordinada per la Dra. Lluïsa Amenós. La trobada ha comptat amb el suport econòmic de FGC - Generalitat de Catalunya, així com el suport del Geoparc Orígens i l'ajuntament d'Àger.

Les conferències han anat a càrrec de Lluïsa Amenós, Francesc Fité, Marta Sancho (UB), Pep Paret (CRBM) de la Generalitat de Catalunya; Maria Trigo (UdL - Laboratori d'Arqueologia), Per últim, l'astrònom i catedràtic de la Universitat Politècnica de Catalunya, Jordi Llorca, ha clos el cicle amb una conferència sobre ferro meteorític que s'inscriu dins del Festival d'Astronomia organitzat pel Parc Astronòmic del Montsec.

Com a complement al cicle de conferències, la Fundació Arnau Mir de Tost ha organitzat una exposició fotogràfica de peces històriques de ferro, comissariada per Lluïsa Amenós, ha comptat amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida, el Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya, el Museu d'Arqueologia de Catalunya, el Laboratori d'Arqueologia de la Universitat de Lleida i els agerencs Francesc Fité i Cristina Masvidal.

Contacteu-nos a:

farnaumirtost@gmail.com

DESMENTIT

Els pins de la discòrdia

Al Butlletí de l'ajuntament d'Àger de l'estiu, sortí una informació que no s'ajusta a la realitat, relativa a la tala de pins de la parcel·la de Fontova. La Fundació mai ha donat suport, com a entitat, a aquesta acció.

L'equip de redacció del Pla Director de Sant Pere d'Àger, coordinat pel despatx d'arquitectura IANUA, SL, va donar suport, per escrit, a la tala dels tres pins que estaven a tocar la muralla del castell, al sector de ponent. Dins l'equip del Pla Director, hi ha alguns membres de la Fundació.

COL.LABORACIONS

Comissió Assessora PAM

La Fundació ha participat en les Comissions Assessoras convocades pel Parc Astronòmic Montsec.

Geoparc Orígens

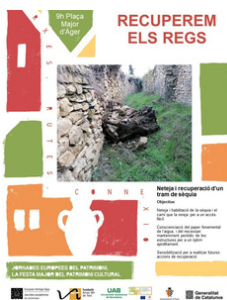
La Fundació és entitat col·laboradora del Geoparc Orígens des de 2019. Enguany hem renovat conveni per quatre anys més.

També hem assessorat el Geoparc en relació a un projecte de realitat virtual que vincula les figures d'Arnau Mir i Arsenda d'Àger amb el territori del Geoparc.

JORNADES EUROPEES

Com ja és habitual, la Fundació ha celebrat les Jornades Europees de Patrimoni el 12 d'octubre, #JEP24, planificant una activitat de voluntariat.

Per tal de reforçar la implicació ciutadana en el projecte "Els sistemes hidràulics tradicionals de la vall d'Àger" enguany es va decidir de fer una crida per netejar i posar en funcionament part de la sèquia que recorre els horts de Sant Martí, ajudant a que de nou l'aigua circulés lliurement fins als horts que ho necessitaven. També es va netejar un brancal d'aquesta sèquia, on es va poder comprovar l'existència de conduccions probablement medievals construïdes amb lloses.

Per primera vegada, el 2024 hem celebrat les Jornades Europees d'Arqueologia, les #JEA, amb dues visites comentades: una a Sta Coloma, realitzada pel Dr. Jesús Brufal, i una per Cristina Masvidal a St Pere d'Àger, on s'explicà per primera vegada la història de les intervencions arqueològiques al monument, una història possible d'explicar gràcies a la recerca realitzada en el marc del Pla Director.

Fundació
Arnau Mir
de Tost

Seguiu-nos a les xarxes. Som presents a:
Instagram, Facebook, X i Youtube

COL.LABORACIONS

CAMPUS RURAL UAB

Un any més, la Fundació ha acollit una becària, la Carla Espinosa, estudiant de publicitat, que ha pogut fer pràctiques durant tres mesos (de l'1 de juliol al 30 de setembre) amb nosaltres.

CAMPUS D'ARQUEOLOGIA DE LA VALL D'ÀGER

La Fundació dona suport logístic cada any a les excavacions de Santa Coloma d'Àger realitzats per l'ARAEM - UAB el mes de juliol. Dirigides per Jesús Brufal.

MUSEU DE LA MÚSICA

Hem proporcionat fotografies del pandero i bacina d'Àger al Museu de la Música per a l'exposició *Ara Canto per a mi. Les majories del Roser i les Cançons de Pandero*, comissariada per Esther G. Llop, a l'Autoditori el Museu de la Música de Barcelona.

SANT PERE D'ÀGER

Celebrem que s'hagi pogut dur a terme la restauració de la portalada renaixentista de Sant Pere, una acció llargament reivindicada per la Fundació, atès el fràgil estat de la porta monumental. La restauració ha estat realitzada per Ramon Solé. Aquesta acció ha estat recolzada econòmicament per l'ajuntament d'Àger, el Departament de Cultura i l'Institut d'Estudis Ilerdencs. La Fundació col·labora en les sol·licituds de subvencions.